

Peří a Petrolina.

NAPSALA VLASTA PITTLEROVÁ.

Ale dnes si řekla, že by nezůstala doma i kdyby věděla, že bude bita, chtěl vidět trochu blíže onoho hochu, kterému dala kytiku. Toho vzácného chasníka přespolního, bohatého ženicha.

Že asi mezi zdejšími děvčaty si bude prohlížet, zda se mu nedohodila nevěsta, řekla si Petrolina a srdce jí jaksi nepokojně zabušilo. Rychle zaplašila myšlenkou, že bude-li v dědině bohatá svatba zase si zatanecuje a sebehádol.

Zamračila se vidouc, že Jobeš utekly. Nebylo zbytí, musela čekat, až se rodice vrátí.

Nepokojně přecházela po zahradce, kam vešla udělat si kytiku za živůtek. Nejhezčí karafiáty utrhla, přidala mátového listu a božího dřevce, aby to hodně vonělo. Pohlížela do polí, rodice nešli. "Husadili se a s někým někde na mezi, rozkládajou a vykládajou a nevijou konce řečem a povídání a je to pořádem jedno," broukalo děvče.

Lidé chodili sem a tam.

"Chystáš se, chystáš?" zavolal veselý starší soused, jda kolem na děvče.

"Chystám strejčku Příhoduj, to víte k muzice se chystá každá ráda. Však vy se taky přijedete podívat," odvětila Petrolina.

"Dojdu, to všá a třeba si i zatačuju, však nejsu ještě dědok," usmál se Příhoda.

V tom se ozvalo z dědiny veselé troubení.

Muzikanti vyšli před rychtu a "svolávaly." Vytrobili fanfáry a hráli vesely kousek.

Chasníci, kteří muziku "zavádili", stáli v řadě na záprsní před rychtu, drželi se kolem krků, poskakovali a vejkali.

Hejno výrostků a kluků sebe-knuvých se před rychtu vejskalo sebou a děvčátká větší, menší, třeba i s dětmi na rukou již tančila.

"Huž svolávajou a naše nejdou," broukla Petrolina, pohlížejíc přesno na Příhodu.

"No já přidám do kroku, abych je potkal a pošlu je dom' aspoň mámu, jseš hodná, že nehutečeš a nenecháš prázdný stavení," řekl Příhoda a odcíházel.

"Zaplat Pánbůh, strejčku," děkovala Petrolina a poskakovala, umírnějíc si, že Jobšovi tenhle kousek nedaruje.

Se všech stran scházela se již chasa k rychtě.

III.

Pázdralovi seděli opravdu na mezi s několika sousedy a sousedkami rozmouvali.

Povídalo se o tom, co bylo nejblížším, o té milé polní úrodě, obětavé a nastávající práci. Pak přešel hovor na drobné události, které se v týdnu sběhly a na děti.

Sousedé i sousedky chválili Pázdralovou deceru a vyptávali se zdá se neláši nějaký ženich.

"A času dost," řekl starý "apostol."

"Ještě stačíme na práci a na nás jako na vejměnkáře ještě ne-přebejvá," dodala jeho žena.

"Ejnu ano, ale když by k vám přišel mladý hospodář, bylo by járu, přece jako lepší. Donesi by trochu peněz, huložil byste ty pretence hošům a Petrolinou by se ještě lepší pracovalo, když by dělala o svém. To je tak světa běh, víme jak to bejvalo s námi," řekl rozvážliv starý kovář, známý mudrancem.

"Naposledy se vám holka ale přece vdá z chalupy, kdyby se něco pořádnýho šiklo," mnil soused Jambera, který by byl Petrolinu jako ženu rád uvedl do své trochu rozdrhané chalupy.

"Ale prosím vás, sousídku, s tou pretencí by si moc nepopadla a pak když ji vdáme doma, zvostane ji nádobí, náčiní i těch trochu krámu, jinde by se koukalo, aby něco dovezla a my to dát nemůžeme. A kdybysme dali chalupu synovi, tož by nevěsta třeba

měla nás a Josefa za vošlapky," rozumoval "apostol."

V tom přicházel soused Příhoda. Pozdravil se se všemi a vyřízal Pázdralovum, ať jdu doma, že se Petrolina chystá k muzice.

"A konkaje na děvčisko, ono si to jako vzkáže," rozemnul se "apostol."

Co pak Petrolina našla! Jiny by huklo a chalupu by nechal Pánobohu." přichávala Pázdralka a již se zvedala.

"Apostol" se ještě trochu loučil a pak šel za předbehnuvší jej ženu.

"Tohle ta holka mne přivedla do dědiny kyticou a že je sama jako karafijátek, bude dnes mou vyvolenou tančenou," řekl mladý mlynář honosně a příkročiv k děvčatům vzlal Petrolinu za ruku.

Ta jenom hořela.

"Ale já, ale vy —" koktala v rozpacích.

"No pojď, pojď, skočíme si," řekl mladý mlynář a již vedl děvčě do světnice.

Muzikanti přešli z tuše v rybou polku a mlynář zahájil s Petrolinou kolo.

Přetančeli sami tříkráte, jak se stává, dál si zahrát někdo "solo," a pak pokynul mlynář ostatním chasníkům, kteří přihlížejí tleskali do rukou, ať se připojí.

Stalo se tak, lež mlynář dotančil písničku do konce.

Petrolina se rděla a div že nezamhouřila oči, jak se ostýchala.

Myslenka, že jí ostatní děvčata a hlavně hrdá Apolenka toho tančenka a tu počtu asi závidí, posobila ji těžké srdečec. Vždyk věděla předem, jak budou se jí vyškubat, že si ten bohatý chasník z ní asi vypálí.

Dohráno, dotančeno a mlynář dones Petrolinu zavdanou.

Podal ovšem i ostatním děvčatům, připíl s chasníky a veselí rozproudilo se prostrannou světnici, zvanou "sálem" i přihlížejí senkovou.

Hráno znova, mlynář začal tančit s Petrolinou, obtančil tříkráte a pak u ní postál, až si ji kteří chasník od něho "dovolil."

"Tobě se Petrolině ještě nestalo," řekla mezi děvčaty Apolenka, hořící hněvem.

"To se ale v naší dědině taky ještě nestalo, aby si chasník takle s tušem na holku zavolal," hájila kamarádku Kačenku.

"A já Petrolině tu čest přeju," dodala Anička.

Petrolina tančila jako omámená.

Až po třetí písničce přišla "sál" také Petrolinou matka a u sednoucí mezi sousedky na "soudnou stoliči" u kamení, vyslechla všecka překvapení, jak byla její dcera dnes vyznamenána.

Kývla na Petrolinu a ta k ní po tanči přiběhla.

"Ty holka, já koukám jako známená, odkud pak znás mlynářa pod Železným?" řekla nahlas, aby to sousedky i dále v řadě slyšely.

"Však já ho znám teprve od dneška. Sí kolen našeji, zavolal na mne a přej mi dánky kyticu a že přej se huvidle. K le pak já jsem si pomyslel, že došel za vás mlynář, také hlasitě výkádala Petrolina.

"Že pak nemáš lepší šaty," mrzela se matka.

"Byly byste hubačily kelybyha

byla vyslá co lepšího," odvětilo děvčete.

V tom mladý mlynář upozornil chasníky, že majíce radost z nejdaleké zábavy, hosta si všechnou předházel, že je zde Petrolinou.

Pázdralka hezky rozvážliv děkovala za počtu učiněnou deceru, div že si oči neotírala, až se sousedky pošťuchovaly, jak se "apostolka" roztahuje.

Mlynář nazýval Pázdralku "tětičko" patrně si nechal povědit, či je ten hezký karafijátek, pak Petrolinu pojmenoval. A Pázdralka když byla ráda, že ji neřekl "panímařmo" a ona nemusela jej opravovat, že jí na chalupě ta "čest" nepatří.

Dozněl právě veselý kousek, přešlo se tančiti a chasníci běželi k sentýsu pro pivo a domáceli děvčatům.

Mladý mlynář vykouknul oknem a pokročil k muzikantům, hodil jim na talíř zlatník a zvolal: "Všel mi zahrájet tuš, já si jdu pro svou tančenici!"

"A to je něco novýho," volali chasníci a tleskali.

Muzikanti hráli tuš a děvčata na dvoře seskupená se rdele očekávaly.

Apolenka Durasova, která si my-

slila, že ten vzácný chasník a ženich zajisté přijde si pro ni, rychle si přihlásil hedvábný fértoch až zašustl a urovnala sukni.

Hoří s mladým mlynářem v čele, jíž se hrnuli ze síně.

Hudba hrála tuš a děti na dvore vejskali.

"Tak tuhle ta holka mne přivedla do dědiny kyticou a že je sama jako karafijátek, bude dnes mou vyvolenou tančenou," řekl mladý mlynář honosně a příkročiv k děvčatům vzlal Petrolinu za ruku.

Ta jenom hořela.

"Ale já, ale vy —" koktala v rozpacích.

"No pojď, pojď, skočíme si," řekl mladý mlynář a již vedl děvčě do světnice.

Muzikanti přešli z tuše v rybou polku a mlynář zahájil s Petrolinou kolo.

Přetančeli sami tříkráte, jak se stává, dál si zahrát někdo "solo," a pak pokynul mlynář ostatním chasníkům, kteří přihlížejí tleskali do rukou, ať se připojí.

"Pravda, a prála bych vám, aby to bylo třeba do opravy," kývala kovárka, která měla na Durasovy pro nějaký ten "slepíčí kvoč" trochu v srdci.

"I kdepak! Ale až se děvče zašmeje, až taky jednou chudší holka něco hužije, vždyť je to přece deera a děvčka. Až se jí to takový pávice jako tamhle Durasova Apolenka třeba závidí," řekla Pázdralka, byla již první zaslechla, jak se Apolenka žertila, že si mlynář všiml Petroni.

"Pravda, a prála bych vám, aby to bylo třeba do opravy," kývala kovárka, která měla na Durasovy pro nějaký ten "slepíčí kvoč" trochu v srdci.

"I kdepak! Ale až se děvče zašmeje, až taky jednou chudší holka něco hužije, vždyť je to přece deera a děvčka. Až se jí to takový pávice jako tamhle Durasova Apolenka třeba závidí," řekla Pázdralka, byla již první zaslechla, jak se Apolenka žertila, že si mlynář všiml Petroni.

"Pravda, a prála bych vám, aby to bylo třeba do opravy," kývala kovárka, která měla na Durasovy pro nějaký ten "slepíčí kvoč" trochu v srdci.

"I kdepak! Ale až se děvče zašmeje, až taky jednou chudší holka něco hužije, vždyť je to přece deera a děvčka. Až se jí to takový pávice jako tamhle Durasova Apolenka třeba závidí," řekla Pázdralka, byla již první zaslechla, jak se Apolenka žertila, že si mlynář všiml Petroni.

"Pravda, a prála bych vám, aby to bylo třeba do opravy," kývala kovárka, která měla na Durasovy pro nějaký ten "slepíčí kvoč" trochu v srdci.

"I kdepak! Ale až se děvče zašmeje, až taky jednou chudší holka něco hužije, vždyť je to přece deera a děvčka. Až se jí to takový pávice jako tamhle Durasova Apolenka třeba závidí," řekla Pázdralka, byla již první zaslechla, jak se Apolenka žertila, že si mlynář všiml Petroni.

"Pravda, a prála bych vám, aby to bylo třeba do opravy," kývala kovárka, která měla na Durasovy pro nějaký ten "slepíčí kvoč" trochu v srdci.

"I kdepak! Ale až se děvče zašmeje, až taky jednou chudší holka něco hužije, vždyť je to přece deera a děvčka. Až se jí to takový pávice jako tamhle Durasova Apolenka třeba závidí," řekla Pázdralka, byla již první zaslechla, jak se Apolenka žertila, že si mlynář všiml Petroni.

"Pravda, a prála bych vám, aby to bylo třeba do opravy," kývala kovárka, která měla na Durasovy pro nějaký ten "slepíčí kvoč" trochu v srdci.

"I kdepak! Ale až se děvče zašmeje, až taky jednou chudší holka něco hužije, vždyť je to přece deera a děvčka. Až se jí to takový pávice jako tamhle Durasova Apolenka třeba závidí," řekla Pázdralka, byla již první zaslechla, jak se Apolenka žertila, že si mlynář všiml Petroni.

"Pravda, a prála bych vám, aby to bylo třeba do opravy," kývala kovárka, která měla na Durasovy pro nějaký ten "slepíčí kvoč" trochu v srdci.

"I kdepak! Ale až se děvče zašmeje, až taky jednou chudší holka něco hužije, vždyť je to přece deera a děvčka. Až se jí to takový pávice jako tamhle Durasova Apolenka třeba závidí," řekla Pázdralka, byla již první zaslechla, jak se Apolenka žertila, že si mlynář všiml Petroni.

"Pravda, a prála bych vám, aby to bylo třeba do opravy," kývala kovárka, která měla na Durasovy pro nějaký ten "slepíčí kvoč" trochu v srdci.

"I kdepak! Ale až se děvče zašmeje, až taky jednou chudší holka něco hužije, vždyť je to přece deera a děvčka. Až se jí to takový pávice jako tamhle Durasova Apolenka třeba zá